

D Ő V O D O V Ā S P R Ā V A

Osobitná časť

Čl. I

K § 1

Vymedzuje sa predmet zákona, ktorým je úprava niektorých opatrení na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti, vytváranie Národných obranných síl, príprava a použitie vojakov v zálohe, činnosť Žandárskeho zboru a branná povinnosť. Zároveň sa vymedzujú niektoré opatrenia na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti.

K § 2

Vymedzujú sa základné pojmy, ktorými sú registrovaný občan, vojak v zálohe, vojak operačných záloh, vojak pohotovostných záloh, vojak branných záloh, vojak ostatných záloh, vojenský útvar a služobná cesta.

Vymedzenie pojmu registrovaný občan sa v porovnaní s platnou právnou úpravou rozširuje o ďalšie dve kategórie občanov. Prvou kategóriou sú občania, o ktorých správny orgán pri zápise na pravidelný odvod alebo pri odvode vykonanom pred účinnosťou tohto zákona rozhodol, že sú celkom neschopní na vojenskú činnú službu, trvale nespôsobilí vykonať vojenskú službu alebo trvale nespôsobilí vykonať povinnú vojenskú službu, ktorým vznikla branná povinnosť na základe rozhodnutia vydaného v osobitnom konaní upravenom v návrhu zákona a ktorí boli následne zaradení do registra registrovaných občanov. Druhou kategóriou sú potom cudzinci, ktorí dobrovoľne prevzali brannú povinnosť a boli zaradení do registra registrovaných občanov.

Z legálnej definície pojmu vojak v zálohe vyplýva, že za vojaka v zálohe sa považuje každý jeden vojak operačných záloh, vojak pohotovostných záloh, vojak branných záloh a vojak ostatných záloh samostatne. V dôsledku toho má občan zaradený do príslušnej kategórie záloh tvoriacej súčasť Národných obranných síl duálne postavenie, ktorému zodpovedá jednak status vojaka príslušného druhu záloh, a jednak status vojaka v zálohe. Uvedený právny konštrukt bol zvolený s cieľom zabezpečiť súlad navrhovanej právnej úpravy s ústavným zákonom č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu v znení neskorších predpisov, ktorý pri úprave výkonu mimoriadnej služby operuje so základným pojmom vojak v zálohe.

Pojem vojak operačných záloh sa vymedzuje s ohľadom na záujem získať do operačných záloh čo najviac vycvičených bývalých profesionálnych vojakov, a preto sa navrhuje, aby boli do operačných záloh prioritne zaraďovaní občania, ktorým štátna služba profesionálneho vojaka skončila prepustením zo služobného pomeru. Pri ostatných kategóriách občanov, ktorí budú môcť byť zaradení tak do operačných záloh, ako aj do pohotovostných záloh a branných záloh, sa uplatňuje princíp dobrovoľnosti, v zmysle ktorého sa bude zaradenie do týchto zložiek Národných obranných síl realizovať na základe osobitných druhov dohôd o zaradení.

Vymedzenie pojmu vojaka pohotovostných záloh reflektuje na nový prístup k navyšovaniu počtov vycvičených vojakov v zálohe. Vojakom pohotovostných záloh, ktorý bude môcť absolvovať buď výcvik zameraný na plnenie úloh pohotovostných záloh, alebo výcvik zameraný na plnenie úloh operačných záloh, sa budú môcť stať aj občania, ktorí sú

v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby alebo Národného bezpečnostného úradu, a taktiež občania, ktorí sú ozbrojenými príslušníkmi finančnej správy.

K § 3

Národné obranné sily sa vytvárajú ako prvok systému obrany štátu, prostredníctvom ktorého sa zabezpečuje plnenie niektorých opatrení na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti. Národné obranné sily nahrádzajú v súčasnosti existujúce zálohy ozbrojených síl Slovenskej republiky, ktoré sa vnútorne členia na aktívne zálohy a ostatné zálohy. V nadväznosti na navrhovanú novelizáciu zákona č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky, upravenú v čl. X návrhu zákona, budú Národné obranné sily predstavovať súčasť ozbrojených síl Slovenskej republiky. Národné obranné sily tvoria jednotlivé zložky, ktorými sú operačné zálohy, pohotovostné zálohy, branné zálohy a ostatné zálohy.

K § 4

Ustanovuje sa zloženie operačných záloh a rozsah činností, ktoré vojaci operačných záloh vykonávajú v stave bezpečnosti a v období krízovej situácie. Pod pojmom krízová situácia sa pritom podľa čl. 1 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu v znení neskorších predpisov rozumie obdobie, počas ktorého je bezprostredne ohrozená alebo narušená bezpečnosť štátu a ústavné orgány môžu po splnení podmienok ustanovených v tomto ústavnom zákone na jej riešenie vypovedať vojnu, vyhlásiť vojnový stav alebo výnimočný stav, alebo núdzový stav. Vojakov operačných záloh bude preto možné povolať na plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky v rozsahu ustanovenom v § 4 jednak v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, a jednak v čase mimoriadnej situácie vyhlásenej podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a v čase bezprostredne hroziacej alebo pôsobiacej mimoriadnej udalosti. Plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky v rozsahu ustanovenom v § 4 sa nepovažuje za výkon mimoriadnej služby.

Súčasne sa ustanovujú podmienky zaradenia do operačných záloh a postup pri obligatórnom zaradovaní občanov, ktorých štátna služba profesionálneho vojaka skončila prepustením zo služobného pomeru, fakultatívnom zaradovaní ostatných občanov a pri predlžovaní zaradenia do operačných záloh.

K § 5

Ustanovuje sa zloženie pohotovostných záloh a rozsah činností, ktoré vojaci pohotovostných záloh vykonávajú v stave bezpečnosti a v období krízovej situácie. Rozsah úloh plnených vojakmi pohotovostných záloh pri povolaní na plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky v období krízovej situácie sa ustanovuje užšie, ako pri operačných zálohách, s dôrazom kladeným na zabezpečovanie ochrany objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov, odstraňovanie následkov výnimočného stavu alebo núdzového stavu a riešenia mimoriadnych udalostí, zabezpečovanie verejného poriadku a zabezpečovanie kontroly hraníc Slovenskej republiky.

Súčasne sa ustanovujú podmienky zaradenia do pohotovostných záloh a samotný postup pri zaradovaní a predlžovaní zaradenia do pohotovostných záloh.

K § 6

Ustanovuje sa zloženie branných záloh a rozsah činností, ktoré vojaci branných záloh vykonávajú v stave bezpečnosti.

Súčasne sa ustanovujú podmienky zaradenia do branných záloh a samotný postup pri zaradovaní do branných záloh.

K § 7

Ustanovuje sa zloženie ostatných záloh a spôsob zaradovania do ostatných záloh, pričom sa tiež vymedzuje deň, ktorým je občan zaradený do ostatných záloh. Vojaci ostatných záloh nemajú povinnosť absolvovať v stave bezpečnosti vojenský výcvik a ostatné zálohy preto de facto predstavujú evidenciu občanov predurčených na výkon mimoriadnej služby v období krízovej situácie.

K § 8

Spresňujú sa niektoré podmienky na zaradenie do operačných záloh, pohotovostných záloh a branných záloh a tiež spôsob preukazovania a posudzovania ich splnenia. Navrhuje sa spresniť podmienky spoľahlivosti a bezúhonnosti spôsobom, akým sú upravené v zákone č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K § 9

Ustanovuje sa dohoda o zaradení ako právny titul na zaradenie registrovaného občana a vojaka v zálohe do operačných záloh a pohotovostných záloha a dohoda o výcviku ako právny titul na zaradenie registrovaného občana a vojaka ostatných záloh na výcvik branných záloh. Dohodu o zaradení s registrovaným občanom a vojacom v zálohe a dohodu o výcviku s registrovaným občanom a vojacom ostatných záloh uzatvára veliteľ vojenského útvaru, konajúci v zastúpení Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

Ďalej sa ustanovujú obsahové náležitosti dohody o zaradení a dohody o výcviku, dôvody a spôsob vypovedania dohody o zaradení, dôvody a spôsob odstúpenia od dohody o výcviku a ďalšie dôvody zániku dohody o zaradení a dohody o výcviku. Ustanovuje sa povinnosť okresného úradu sídla kraja poskytnúť veliteľovi vojenského útvaru na účely zaradovania občanov do operačných záloh, pohotovostných záloh a na výcvik branných záloh potrebnú súčinnosť. Vymedzujú sa tiež dôvody, pre ktoré sa vojak operačných záloh, vojak pohotovostných záloh, vojačka operačných záloh a vojačka pohotovostných záloh nemusí zúčastniť pravidelného cvičenia a plniť úlohy ozbrojených síl, ako aj spôsob preukázania existencie týchto dôvodov a dĺžka doby, počas ktorej sa nemusí zúčastniť pravidelného cvičenia plniť úlohy ozbrojených síl Slovenskej republiky.

K § 10

Špecifikuje sa obsah registra vojakov v zálohe, ktorý v zmysle § 16b ods. 1 písm. b) zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov predstavuje súčasť informačného mobilizačného systému, a zároveň sa ustanovujú povinnosti veliteľa vojenského útvaru a okresného úradu v sídla kraja pri vedení údajov tvoriacich obsah osobného spisu vojaka operačných záloh, vojaka pohotovostných záloh a vojaka branných záloh a osobnej karty vojaka operačných záloh, vojaka pohotovostných záloh, vojaka branných

záloh a vojaka ostatných záloh.

K § 11

Precizuje sa spôsob vymenovania do vojenskej hodnosti, povýšenia do vojenskej hodnosti a priznania vojenskej hodnosti vojakovi operačných záloh, vojakovi pohotovostných záloh a vojakovi branných záloh. Zároveň sa upravuje možnosť mimoriadneho povýšenia vojaka v zálohe ministrom obrany Slovenskej republiky a povýšenia vojaka operačných záloh, vojaka pohotovostných záloh a vojaka branných záloh in memoriam, ak zahynul pri plnení povinností alebo v súvislosti s nimi počas pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky.

K § 12

Ustanovujú sa náležitosti vojakov v zálohe, ktorých katalóg a výška sa v porovnaní s platnou právnou úpravou navyšuje s cieľom jednak motivovať potenciálnych záujemcov k vstupu do operačných záloh a pohotovostných záloh a k absolvovaniu výcviku branných záloh, a jednak vytvoriť do budúcnosti také finančné a materiálne podmienky, ktoré budú občanov motivovať k zotrvaní v operačných zálohách a pohotovostných zálohách počas celej dĺžky trvania ich brannej povinnosti.

Vzhľadom na skutočnosť, že v porovnaní s platnou právnou úpravou sa navrhuje podstatné navýšenie motivačného príspevku vyplácaného vojakovi operačných záloh a vojakovi pohotovostných záloh, sa navrhuje viazať jeho vyplatenie na splnenie podmienky účasti na pravidelnom cvičení alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky v rozsahu 20 kalendárnych dní a zároveň splnenia podmienky zotrvania v pripravenosti na plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky v rámci pohotovosti trvajúcej 10 pracovných dní v kalendárnom roku rozvrhnutých na základe dohody s veliteľom vojenského útvaru, pre ktorý bude vojak operačných záloh a vojak pohotovostných záloh pripravovaný. Motivačný príspevok ostáva rovnako ako pri platnej právnej úprave vyplácaný bez toho, aby bol vymeriavacím základom pre daň z príjmu.

Vzhľadom na krátkosť a jednorazový charakter výcviku branných záloh sa motivačný príspevok vyplácaný vojakom branných záloh ustanovuje iba v polovičnej výške v porovnaní s motivačným príspevkom vyplácaným vojakovi operačných záloh a vojakovi pohotovostných záloh. S cieľom motivovať občanov, ktorí absolvovali výcvik branných záloh, k vstupu do operačných záloh alebo pohotovostných záloh, sa však ustanovuje doplatok k motivačnému príspevku, ktorým sa občan po absolvovaní výcviku branných záloh a následnom vstupe do operačných záloh alebo pohotovostných záloh dorovná na úroveň motivačného príspevku vyplácaného vojakovi operačných záloh a vojakovi pohotovostných záloh.

Vzhľadom na potrebu motivovať k vstupu do operačných záloh a pohotovostných záloh predovšetkým mladých občanov, ktorí s prihliadnutím na ich vek, ako aj fyzickú a psychickú spôsobilosť, majú najväčšie predpoklady na zvládnutie vojenského výcviku, sa ustanovuje osobitný príspevok na štúdium na strednej škole alebo vysokej škole. Pre zvýšenie motivácie mladých občanov, ktorí síce majú záujem o vstup do operačných záloh alebo pohotovostných záloh, ale ich fyzická kondícia môže predstavovať potenciálnu prekážku pre absolvovanie vojenského výcviku, sa ustanovuje príspevok na zvyšovanie ich fyzickej zdatnosti a pripravenosti, ktorý pomôže aspoň čiastočne vykompenzovať náklady spojené so zvyšovaním ich fyzickej zdatnosti a pripravenosti.

Zároveň sa tiež spresňuje náhrada cestovného s cieľom zaistiť, aby vojaci v zálohe mali nárok na náhradu cestovného aj za cestu z miesta prechodného bydliska na území Slovenskej republiky do miesta pravidelného cvičenia, výcviku branných záloh alebo plnenia úloh

ozbrojených síl Slovenskej republiky a späť.

K § 13

Ustanovuje sa rozsah a obsah prípravy vojaka operačných záloh a vojaka pohotovostných záloh na plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky a na výkon mimoriadnej služby vykonávanej formou pravidelného cvičenia.

Vojenský výcvik vojakov pohotovostných záloh sa vzhľadom na úlohy pohotovostných záloh v období krízovej situácie čo do obsahu a náročnosti bude líšiť od vojenského výcviku vojakov operačných záloh. Vojakom pohotovostných záloh môže navyše byť aj občan v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby alebo Národného bezpečnostného úradu alebo ozbrojený príslušník finančnej správy, ktorý je v čase trvania služobného pomeru oslobodený od výkonu mimoriadnej služby, a preto nemôže byť zaradený do operačných záloh. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti sa ustanovuje právo vojaka pohotovostných záloh požiadať veliteľa vojenského útvaru o možnosť pripravovať sa na plnenie úloh vojaka operačných záloh. Prínosom tejto právnej úpravy bude predovšetkým skutočnosť, že ak sa občan rozhodne ukončiť svoje zaradenie v pohotovostných zálohách ešte pred zánikom jeho brannej povinnosti, bude po jeho zaradení do ostatných záloh pre prípad jeho povolania na výkon mimoriadnej služby alebo dobrovoľnej účasti na riešení krízovej situácie v územnom obvode okresu disponovať kvalifikovanejším vojenským výcvikom.

K § 14

Ustanovuje sa rozsah a obsah prípravy vojaka branných záloh na plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky, výkon mimoriadnej služby a plnenie úloh obrany štátu v čase vojny alebo vojnového stavu vykonávanej formou výcviku branných záloh, odborných seminárov a tematických cvičení. Na základe poznatkov z aplikačnej praxe sa zároveň upravuje oznamovanie termínov výcviku branných záloh.

Ustanovením odseku 4 sa zabezpečuje možnosť povolať vojaka branných záloh na výkon mimoriadnej služby, keďže branné zálohy sa pripravujú formou jednorazového výcviku branných záloh a nie periodicky sa opakujúcou formou pravidelného cvičenia ako v prípade operačných záloh a pohotovostných záloh.

K § 15

Ustanovujú sa podmienky, po splnení ktorých môže vláda Slovenskej republiky na návrh ministra obrany Slovenskej republiky rozhodnúť o povolaní vojakov operačných záloh a vojakov pohotovostných záloh na plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky. Vojaka operačných záloh, ktorý pred svojim zaradením do operačných záloh nebol v služobnom pomere profesionálneho vojaka a vojaka pohotovostných záloh, ktorý v prvom roku svojho zaradenia v operačných zálohách alebo pohotovostných zálohách neukončil primárny výcvik v rámci pravidelného cvičenia, nebude možné povolať na plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky.

Vojakom pohotovostných záloh, ktorí sú v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby alebo Národného bezpečnostného úradu alebo ktorí sú ozbrojeným príslušníkom finančnej správy, a vojakom ostatných záloh, ktorí absolvovali výcvik branných záloh, sa poskytuje právo zúčastniť sa na riešení krízovej situácie v územnom obvode okresu na základe výzvy ministra obrany Slovenskej republiky, vydanjej na základe žiadosti okresného úradu.

Účasť na takejto forme riešenia krízovej situácii je dobrovoľná.

Ďalej sa tiež ustanovuje, že v prípade vypovedania vojny alebo vyhlásenia vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu budú vojaci operačných záloh a vojaci pohotovostných záloh pokračovať v pravidelnom cvičení alebo v plnení úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky a vojaci branných záloh pokračovať vo výcviku branných záloh až do času, kým im nebude nariadený výkon mimoriadnej služby.

Ustanovujú sa tiež obmedzenia použitia predpisov upravujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci na činnosti vojaka v zálohe vykonávané počas pravidelného cvičenia, výcviku branných záloh a plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky.

K § 16

Ustanovujú sa pravidlá pre povolávanie vojakov operačných záloh a vojakov pohotovostných záloh na pravidelné cvičenie, vojakov branných záloh na výcvik branných záloh a vojakov operačných záloh a pohotovostných záloh na plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky. Predpokladom vykonávania týchto činností je, že budú realizované v rámci voľného času (napríklad dovolenka, pracovné voľno alebo služobné voľno), a to pre všetky kategórie vojakov v zálohe.

Veliteľovi vojenského útvaru sa poskytuje oprávnenie nariadiť plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky vojakom operačných záloh a vojakom pohotovostných záloh, ktorí sa zúčastňujú pravidelného cvičenia a ktorých zároveň možno povolať na plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo ich vyzvať, aby sa zúčastnili na riešení krízovej situácie v územnom obvode okresu.

Ďalej sa ustanovujú všeobecné pravidlá pre vyrozumenie vojakov pohotovostných záloh a vojakov ostatných záloh o výzve ministra obrany Slovenskej republiky na ich účasť na riešení krízovej situácie v územnom obvode okresu a pre ich ďalšiu komunikáciu v danej veci s veliteľom vojenského útvaru.

Vojakovi operačných záloh a vojakovi pohotovostných záloh, ktorý sa nemôže dostaviť na pravidelné cvičenie alebo na plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky, sa ukladá povinnosť bezodkladne oznámiť veliteľovi vojenského útvaru dôvod, ktorý mu v tom bráni, a tento dôvod preukázať potvrdením lekára alebo rozhodnutím štátneho orgánu.

Z doterajšej právnej úpravy sa preberá ustanovenie, podľa ktorého zamestnávateľ uvoľňuje jednotlivé kategórie vojakov v zálohe z ich zamestnania na účely ich účasti na pravidelnom cvičení, výcviku branných záloh, plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo účasti na riešení krízovej situácie v územnom obvode okresu, pričom sa zároveň upravuje spôsob, akým zamestnanec tieto skutočnosti preukazuje svojmu zamestnávateľovi.

K § 17

Ustanovujú sa základné povinnosti jednotlivých kategórií vojakov v zálohe, vrátane ich povinnosti dodržiavať počas pravidelného cvičenia, výcviku branných záloh a plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky vojenskú disciplínu. Vojaci v zálohe sa počas pravidelného cvičenia, výcviku branných záloh a plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky podriaďujú disciplinárnej právomoci veliteľa vojenského útvaru, ktorý bude disponovať oprávnením ukladať vojakom v zálohe disciplinárne opatrenia a disciplinárne odmeny. Za týmto účelom sa ustanovujú všeobecné pravidlá pre ukladanie disciplinárnych opatrení, pričom na vojenskú disciplínu, rozkazné konanie a disciplinárne konanie sa primerane použijú ustanovenia zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K § 18

Ustanovujú sa dôvody, po splnení ktorých je veliteľ vojenského útvaru povinný ospravedlniť neprítomnosť vojaka v zálohe počas pravidelného cvičenia, výcviku branných záloh alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky. Zároveň sa ustanovuje oprávnenie veliteľa vojenského útvaru ospravedlniť neprítomnosť vojaka v zálohe počas pravidelného cvičenia, výcviku branných záloh alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky aj z iných naliehavých osobných alebo rodinných dôvodov.

K § 19

Ustanovuje sa, že pravidelné cvičenie, výcvik branných záloh a plnenie úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky sa skončí uplynutím určenej doby, pričom veliteľ vojenského útvaru môže rozhodnúť o skončení účasti vojaka v zálohe na pravidelnom cvičení, výcviku branných záloh a plnení úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky ešte pred uplynutím určenej doby aj z ďalších taxatívne vymedzených dôvodov.

K § 20

Ustanovujú sa pravidlá pre vyvodenie zodpovednosti vojaka v zálohe za škodu, ktorú spôsobil zavineným porušením povinností počas pravidelného cvičenia, výcviku branných záloh alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo v priamej súvislosti s pravidelným cvičením, výcvikom branných záloh alebo plnením úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky.

Zároveň sa upravujú pravidlá pre vyvodzovanie zodpovednosti štátu za škodu, ktorá vznikne počas pravidelného cvičenia, výcviku branných záloh alebo počas plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo v priamej súvislosti s pravidelným cvičením, výcvikom branných záloh alebo plnením úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky.

K § 21

Ustanovuje sa jednorazové odškodnenie pozostalých popri ostatných nárokoch vyplývajúcich z osobitných predpisov ako mimoriadna forma odškodnenia manžela alebo manželky a dieťaťa vojaka v zálohe, ktorý zomrel následkom úrazu alebo choroby v súvislosti s pravidelným cvičením, výcvikom branných záloh alebo plnením úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky, o ktorej vyplatení rozhoduje minister obrany Slovenskej republiky. Zároveň sa tiež upravuje spôsob vyplácania jednorazového odškodnenia pozostalých.

K § 22

Navrhuje sa, aby sa žandársky zbor spolupodieľal na plnení úloh Policajného zboru a Vojenskej polície, a to najmä úlohy, ktoré plnia útvary služby poriadkovej polície Policajného zboru a oddelenie policajného výkonu Vojenskej polície, pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku, pri spolupôsobení zabezpečovania verejného poriadku a pri dohliadaní na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a tiež úlohy pri kontrole hraníc Slovenskej republiky, ktoré plnia útvary služby hraničnej a cudzineckej polície Policajného zboru. Úlohy budú plniť profesionálni vojaci, ktorí absolvovali odborné školenie, výcvik, ktoré bude realizovať alebo zabezpečovať Vojenská polícia, príslušníci Policajného zboru, ktorí sú vojakmi pohotovostných záloh a bývalí príslušníci Policajného zboru, ktorí sú

vojakmi operačných záloh alebo vojakmi pohotovostných záloh (ďalej len „žandár“). Profesionálny vojak – žandár bude plniť úlohy žandárskeho zboru vo svojom voľnom čase alebo v čase poskytnutej preventívnej rehabilitácie formou aktívneho odpočinku, a ostatní žandári – aktívni príslušníci Policajného zboru zaradení do pohotovostných záloh a bývalí príslušníci Policajného zboru zaradení do operačných záloh budú plniť úlohy počas pravidelného cvičenia. Plnenie úloh v priebehu 24 hodín nesmie presiahnuť 12 hodín. Do času 12 hodín sa bude zarátavať aj prestávka na odpočinok a jedenie v trvaní 30 minút. Činnosť žandára bude riadiť a kontrolovať Policajný zbor alebo Vojenská polícia podľa miesta, kde žandár bude plniť úlohy. Úlohy spojené s odborným, organizačným a technickým zabezpečením činnosti žandárov bude plniť Vojenská polícia. Žandár bude plniť úlohy najmä v prímestských oblastiach a vidieckych oblastiach na základe dohody o plnení úloh žandárskeho zboru, ktorú s ním uzatvorí riaditeľ Vojenskej polície. Žandár môže plniť úlohy samostatne alebo spoločne s príslušníkom Policajného zboru alebo s príslušníkom Vojenskej polície. Zároveň sa ustanovujú aj dôvody odstúpenia od dohody o plnení úloh žandárskeho zboru a zániku takejto dohody.

K § 23

Vojenská polícia bude z dôvodu zabezpečenia realizácie plnenia úloh žandárskeho zboru viesť zoznam žandárov, ktorí spĺňajú podmienky na plnenie úloh žandárskeho zboru. Zároveň sa ustanovuje súbor osobných údajov, ktoré je Vojenská polícia oprávnená spracúvať na účely plnenia úloh žandárskeho zboru a dôvody, z ktorých Vojenská polícia opätovne nezapíše žandára do zoznamu žandárov.

K § 24

Ustanovuje sa spôsob preukazovania príslušnosti k žandárskemu zboru. Žandár bude preukazovať príslušnosť k žandárskemu zboru vojenskou poľnou rovnošatou s identifikačným číslom a s rukávovým označením, na ktorom bude nápis „ŽANDÁRI“ a preukazom žandára alebo ústnym vyhlásením „ŽANDÁRI“. Vzor preukazu žandára a vzor rukávového označenia je ustanovený v prílohe návrhu zákona. Taktiež sa ustanovuje, že žandársky zbor používa vozidlá s označením „ŽANDÁRI“. Žandár pri preukazovaní príslušnosti k žandárskemu zboru preukazom žandára nesmie tento vydať z rúk, ale ak je požiadaný a ak to okolnosti dovoľia predloží na nahliadnutie iba jeho prednú stranu.

K § 25

Ustanovujú sa povinnosti žandára. Vzhľadom na to, že žandár bude musieť zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámil pri plnení úloh žandárskeho zboru, navrhuje sa, aby takéhoto žandára povinnosti mlčanlivosti zbavil minister obrany Slovenskej republiky alebo riaditeľ Vojenskej polície a v prípade žandára, ktorý je aktívnym alebo bývalým policajtom minister vnútra alebo prezident Policajného zboru.

Zároveň sa ustanovujú dôvody, kedy žandár nie je povinný vykonať zákrok podľa zákona. Na základe prvého dôvodu nie je žandár povinný vykonať zákrok, ak je podstatne znížená jeho schopnosť konať v dôsledku zdravotného stavu, vplyvu liekov alebo iných látok. Inými látkami budú napríklad chemické látky, ktorým bol žandár pri plnení povinností vystavený. Ďalšie dôvody nevykonania zákroku sú viažu na nedostatočné vyškolenie alebo vycvičenie a na situáciu, kedy by bolo zrejmé, že žandár nebude schopný zákrok úspešne dokončiť.

K § 26 až 34

Ustanovujú sa oprávnenia žandára. Keďže žandársky zbor sa bude spolupodieľať na plnení úloh Policajného zboru a Vojenskej polície, oprávnenia žandára sú obdobné ako oprávnenia policajtov. Niektoré oprávnenia nie sú pre žandárov potrebné upravovať, napríklad preverovať príslušnosť osoby k Vojenskému spravodajstvu v evidencii Vojenského spravodajstva, keďže sa ustanovuje, že namiesto dokladu totožnosti môže osoba predložiť aj služobný preukaz príslušníka Vojenského spravodajstva. Pri oprávnení na zaistenie osoby sa ustanovuje povinnosť pre Policajný zbor a Vojenskú políciu prevziať zaistenú osobu žandárom a poskytnúť žandárovi potrebnú súčinnosť pri umožnení zaistenej osobe bez zbytočného odkladu na jej požiadanie vyrozumieť o zaistení niektorých z blízkych osôb a požiadať advokáta o poskytnutie právnej pomoci. Pri oprávnení na zastavenie a prehliadku dopravného prostriedku bude žandár oprávnený len riadiť cestnú premávku, nebude mať oprávnenie ako policajti podľa § 23 ods. 1 zákona o Policajnom zbore zakázať plavbu alebo let.

K § 35

Ustanovujú sa druhy donucovacích prostriedkov, ktoré žandár môže použiť pri plnení úloh. Súčasne sa ustanovujú aj situácie, pri ktorých možno donucovacie prostriedky použiť.

K § 36

Navrhuje sa žandárovi poskytovať finančný príspevok vo výške 3000 eur za dvadsať 12 hodinových zmien plnenia úloh žandárov. V prípade, že žandár nevykoná 12 hodinovú zmenu v celom rozsahu, bude mu patriť pomerná časť finančného príspevku. Pomerná časť finančného príspevku sa bude poskytovať žandárovi aj v prípade, ak bude plniť úlohy žandára viac ako dvadsať 12 hodinových zmien. Ustanovuje sa, že žandárovi bude patriť finančný príspevok alebo jeho pomerná časť aj za absolvovanie jeho odborného školenia alebo výcviku.

Finančný príspevok nebude podliehať dani z príjmu a nebude sa z neho odvádzať poisťné na sociálne zabezpečenie a ani zdravotné poistenie. Finančný príspevok bude žandárovi vyplácať Vojenská polícia v nasledujúci mesiac po kalendárnom mesiaci, v ktorom žandár plnil úlohy.

K § 37 až 41

Vo veciach náhrady škody spôsobenej žandárom bude konať riaditeľ Vojenskej polície. Ustanovuje sa povinnosť riaditeľa Vojenskej polície vymáhať od žandára náhradu škody. Požadovanú náhradu škody bude určovať riaditeľ Vojenskej polície s prihliadnutím na výšku spôsobenej škody, okolnosti jej vzniku a mieru zavinenia žandárom.

Ustanovuje sa zodpovednosť za škodu žandára, ktorú spôsobil zavineným porušením povinností pri plnení úloh žandárskeho zboru alebo v priamej súvislosti s ich plnením.

Ustanovuje sa povinnosť uzavrieť so žandárom dohodu o náhrade škody, ak žandár písomne uzná svoju zodpovednosť za spôsobenú škodu čo do výšky a dôvodov a taktiež uzná povinnosť túto škodu nahradiť v sume určenej riaditeľom Vojenskej polície. Dohoda musí byť písomná, inak je neplatná.

Ustanovuje sa, kedy riaditeľ Vojenskej polície môže upustiť od vymáhania náhrady škody celkom alebo čiastočne a kedy môže upustiť od vymáhania neuhradeného zostatku náhrady škody. Zároveň sa ustanovujú prípady, kedy nemožno upustiť od vymáhania náhrady škody alebo od vymáhania neuhradeného zostatku náhrady škody.

Ustanovuje sa zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú tretím osobám.

Ustanovuje sa, že na náhradu škody sa použijú niektoré ustanovenia ôsmej časti Zákonníka práce, a to najmä v oblasti predchádzania škodám, všeobecnej zodpovednosti za škodu, zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách, zodpovednosti za stratu zverených predmetov, rozsahu a spôsobu náhrady škody, zodpovednosti za škodu na odložených veciach, zodpovednosti pri odvracaní škody a zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania.

K § 42

Ustanovuje sa zákaz používať označenie „Žandári“, „Žandársky zbor“, zákaz používať vojenskú rovnošatu s označením „Žandári“ a používať preukaz žandára alebo preukaz, ktorý môže byť zameniteľný s preukazom žandára. Súčasne sa navrhuje oprávnenie pre Vojenskú políciu udeľovať výnimky z používania označenia žandári, žandársky zbor alebo z použitia poľnej vojenskej rovnošaty s označením žandári, keďže žandárstvo má historické korene a môže dôjsť k používaniu týchto pojmov.

K § 43

Ustanovuje sa oprávnenie pre žandára v prípade plnenia úloh žandára vyhotovovať zvukový, obrazový alebo iný záznam z miesta verejne prístupného alebo o priebehu jeho činnosti a zhromažďovať informácie a osobné údaje o osobách, ktoré žandár získal pri plnení svojich úloh. Získané informácie a osobné údaje bude Vojenská polícia spracúvať podľa ustanovení zákona o Vojenskej polícii. Informácie a osobné údaje zhromaždené žandárom pri spolupodíelaní sa na plnení úloh Policajného zboru bude Vojenská polícia poskytovať Policajnému zboru.

K § 44

Vymedzuje sa rozsah brannej povinnosti, ktorý v sebe zahŕňa povinnosť podrobiť sa odvodu, ak zákon neustanovuje inak, a povinnosť vykonať mimoriadnu službu alebo alternatívnu službu.

K § 45

Z doterajšej právnej úpravy sa preberajú podmienky pre vznik brannej povinnosti. Branná povinnosť môže vzniknúť aj občanovi alebo cudzincovi, ktorý dobrovoľne prevzal brannú povinnosť.

Branná povinnosť ďalej vzniká aj občanovi, ktorý podstúpil zmenu pohlavia na mužské, a to po 1. januári kalendárneho roka, v ktorom dovŕši 19 rokov veku, odo dňa zmeny jeho úradnej identity, ak má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

K § 46

Podmienky, po splnení ktorých môžu v návrhu zákona vymedzené kategórie občanov Slovenskej republiky a cudzinci dobrovoľne prevziať brannú povinnosť sa preberajú z doterajšej právnej úpravy. Zároveň sa upravuje aj procesný postup podávania a vybavovania žiadosti o dobrovoľné prevzatie brannej povinnosti, ako aj právomoci štátnych orgánov konajúcich v daných veciach.

Ďalej sa tiež registrovanému občanovi a vojakovi v zálohe umožňuje, aby najneskôr do 30. októbra kalendárneho roka, v ktorom má dovŕšiť 55 rokov veku, podal žiadosť o predĺženie

brannej povinnosti do dovŕšenia 65 rokov veku. O tejto žiadosti bude povinný rozhodnúť okresný úrad v sídle kraja najneskôr do 31. decembra kalendárneho roka, v ktorom mu bola žiadosť doručená.

K § 47

Z doterajšej právnej úpravy sa preberajú dôvody a spôsob zániku brannej povinnosti. Občanovi a cudzincovi, ktorý dobrovoľne prevzal brannú povinnosť, sa umožňuje v stave bezpečnosti štátu vziať späť dobrovoľné prevzatie brannej povinnosti na základe písomnej žiadosti podanej príslušnému orgánu štátnej správy. V danej súvislosti sa tiež ustanovuje, že ak dôjde k späťvzatiu dobrovoľného prevzatia brannej povinnosti, na opätovne podanú žiadosť o dobrovoľné prevzatie brannej povinnosti sa nebude prihliadať. Rovnako sa nebude prihliadať na žiadosť o späťvzatie dobrovoľného prevzatia brannej povinnosti podanú v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu sa neprihliada.

K § 48

Upravuje sa pojem národnej registrácie, ktorou sa rozumie získavanie a spracúvanie osobných údajov a údajov o pobyte občanov spĺňajúcich podmienky na zaradenie do registra registrovaných občanov a ich vedenie. Súčasne sa ustanovujú úlohy okresného úradu v sídle kraja pri vedení registra registrovaných občanov, ktorý v zmysle § 16b ods. 1 písm. a) zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov predstavuje súčasť informačného mobilizačného systému.

K § 49

Z doterajšej právnej úpravy sa preberajú povinnosti štátnych orgánov, orgánov samosprávy, Sociálnej poisťovne a občanov, ktorých plnenie má zabezpečiť aktuálnosť údajov potrebných na vykonanie národnej registrácie a vedených okresným úradom v sídle kraja v registri registrovaných občanov.

K § 50

Z doterajšej právnej úpravy sa preberajú pojem odvod, ktorým sa rozumie posúdenie zdravotného stavu registrovaného občana s cieľom rozhodnúť o jeho spôsobilosti vykonať mimoriadnu službu alebo alternatívnu službu a ktorý sa vykonáva v čase vojny a vojnového stavu a povinnosti odvodnej komisie vykonávajúcej odvod v územnom obvode okresného úradu, povinnosti registrovaného občana povolaného na odvod a procesný postup vykonania odvodu.

K § 51

Z doterajšej právnej úpravy sa preberajú pojem prieskum zdravotnej spôsobilosti, ktorým sa rozumie posúdenie zdravotného stavu vojaka v zálohe alebo vojaka mimoriadnej služby s cieľom rozhodnúť o jeho spôsobilosti vykonať mimoriadnu službu alebo alternatívnu službu a ktorý sa vykonáva v období krízovej situácie. Prieskum zdravotnej spôsobilosti sa ustanovuje ako forma správneho konania, ktoré sa môže začať buď na žiadosť vojaka v zálohe a vojaka mimoriadnej služby, ale aj z úradnej povinnosti na základe rozhodnutia Ministerstva obrany Slovenskej republiky alebo veliteľa vojenského útvaru. Prieskum zdravotnej spôsobilosti vojaka v zálohe vykoná lekárska komisia okresného úradu v sídle kraja a prieskum

zdravotnej spôsobilosti vojaka mimoriadnej služby vykoná lekárska komisia vojenského zdravotníckeho zariadenia. V danej súvislosti sa ustanovuje spôsob kreovania lekárskeho komisii a povinnosti ošetrovujúcich lekárov poskytnúť na účel vykonania prieskumu zdravotnej spôsobilosti výpis zo zdravotnej dokumentácie. Súčasne sa ustanovuje aj procesný postup vykonania prieskumu zdravotnej spôsobilosti.

K § 52

Ustanovuje sa osobitný druh správneho konania, v ktorom vecne a miestne príslušný okresný úrad v sídle kraja rozhodne o vzniku brannej povinnosti občana, o ktorom správny orgán pri zápise na pravidelný odvod alebo pri odvode vykonanom pred účinnosťou návrhu zákona rozhodol, že je celkom neschopný na vojenskú činnú službu, trvale nespôsobilý vykonať vojenskú službu alebo trvale nespôsobilý vykonať povinnú vojenskú službu, a zároveň o jeho zaradení do operačných záloh alebo pohotovostných záloh alebo na výcvik branných záloh.

Navrhuje sa, aby miestne príslušný okresný úrad v sídle kraja začínal správne konanie na základe žiadosti a aby rozhodnutie vo veci samej vydal na základe záväzného stanoviska vojenského zdravotníckeho zariadenia, ktoré bude obsahovať závery posúdenia občanskej zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti na plnenie brannej povinnosti, a záväzného stanoviska príslušného veliteľa vojenského útvaru, ktorý bude obsahovať vyjadrenie, či občan spĺňa podmienky pre zaradenie do príslušnej kategórie záloh a funkcie, na ktorú sa bude po zaradení pripravovať.

Ustanovuje sa, že ak okresný úrad v sídle kraja vydá rozhodnutie, na základe ktorého občanovi vznikne branná povinnosť a na základe ktorého bude zaradený do operačných záloh alebo pohotovostných záloh alebo na výcvik branných záloh, okresný úrad v sídle kraja ku dňu právoplatnosti tohto rozhodnutia zaradí občana do registra registrovaných občanov a ak bol občan zaradený do operačných záloh alebo pohotovostných záloh, dĺžka jeho zaradenia bude 5 rokov. Zároveň sa ustanovuje, že občan zaradený rozhodnutím okresného úradu v sídle kraja do operačných záloh alebo pohotovostných záloh bude môcť požiadať o predĺženie jeho zaradenia rovnakým spôsobom, ako o to môžu požiadať ostatní vojaci operačných záloh a vojaci pohotovostných záloh.

K § 53

Z doterajšej právnej úpravy sa preberajú podmienky, po splnení ktorých môže občan vykonať vojenskú službu v ozbrojených silách iného štátu a procesný postup v konaní o povolení výkonu vojenskej služby v ozbrojených silách iného štátu.

Súčasne sa upravujú okolnosti, pri ktorých sa povolenie vykonať vojenskú službu v ozbrojených silách iného štátu stane neplatným, ako aj situácie, pri ktorých nie je udelenie povolenia potrebné.

K § 54

Z platnej právnej úpravy sa preberá pojem mimoriadna služba, ktorou sa rozumie vojenská služba vykonávaná v služobnom pomere, ktorú je v období krízovej situácie povinný vykonať vojak mimoriadnej služby. Zároveň sa vymedzujú kategórie osôb, ktoré sa na základe návrhom zákona určenej právnej skutočnosti považujú za vojaka mimoriadnej služby. Ďalej sa tiež na účely výkonu mimoriadnej služby definujú pojmy zamestnávateľ vojaka mimoriadnej služby a prezentácia.

K § 55

Z platnej právnej úpravy sa preberá okruh vojakov v zálohe a registrovaných občanov, ktorí sú oslobodení od výkonu mimoriadnej služby a upravuje sa povinnosť ich zamestnávateľov hlásiť príslušnému okresnému úradu v sídle kraja skutočnosti, ktoré majú vplyv na vznik a zánik oslobodenia ich zamestnancov od výkonu mimoriadnej služby.

Ďalej sa tiež upravuje postup určovania a schvaľovania počtu registrovaných občanov, ktorí neboli zaradení do operačných záloh alebo pohotovostných záloh, vojakov branných záloh a vojakov ostatných záloh, ak je v dôležitom záujme bezpečnosti a obrany Slovenskej republiky vykonávanie ich občianskeho zamestnania.

Oslobodenie od výkonu mimoriadnej služby nie je prekážkou zaradenia do operačných záloh, pohotovostných záloh a ostatných záloh, zaradenia na výcvik branných záloh alebo účasti na pravidelnom cvičení, plnení úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo dobrovoľnom riešení krízovej situácie v územnom obvode kraja.

Pod pojmom „ostatné právnické osoby“, ktorý je uvedený v § 55 ods. 9 písm. d) návrhu zákona, sa rozumejú subjekty, ktoré nie sú uvedené v § 55 ods. 9 písm. b) a c) návrhu zákona. Zároveň sa tiež zamestnávateľom uvedeným v § 55 ods. 4 návrhu zákona, ktorí sú subjektmi hospodárskej mobilizácie, umožňuje zasielať okresnému úradu v sídle kraja údaje podľa § 55 ods. 9 návrhu zákona prostredníctvom jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie tak, ako to predvídajú ustanovenia § 3 písm. i), § 4 a § 7 ods. 10 zákona č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

K § 56

Z doterajšej právnej úpravy sa preberá procesný postup povolávania vojakov v zálohe a registrovaných občanov na výkon mimoriadnej služby, ako aj dôvody, ktoré vojakovi v zálohe a odvedenému registrovanému občanovi bránia dostaviť sa na výkon mimoriadnej služby, oznamovacia povinnosť vojaka v zálohe a odvedeného registrovaného občana voči okresnému úradu v sídle kraja, ak tieto okolnosti nastanú, a oprávnenie okresného úradu v sídle kraja rozhodnúť o odložení nástupu vojaka v zálohe a odvedeného registrovaného občana na výkon mimoriadnej služby. Zároveň sa upravuje, že mimoriadna služba sa začína prezentáciou, a v danej súvislosti sa vymedzujú povinnosti vojaka v zálohe, odvedeného registrovaného občana a vojenského útvaru pri prezentácii a po prezentácii.

K § 57 až 61

V uvedených ustanoveniach sa tak, ako v platnej právnej úprave upravuje spôsob priznávania vojenskej hodnosti vojakovi mimoriadnej služby, povýšenia a vymenovania vojaka mimoriadnej služby do vojenskej hodnosti, ako aj mimoriadneho vymenovania a mimoriadneho povýšenia vojaka mimoriadnej služby do vojenskej hodnosti. Zároveň sa upravuje princíp, podľa ktorého sa vojenskou hodnosťou vyjadruje pripravenosť vojaka mimoriadnej služby na výkon funkcie, do ktorej je ustanovený.

Ďalej sa určujú pravidlá pre ustanovenie vojaka mimoriadnej služby do funkcie a vymedzujú sa spôsoby, akými môže dôjsť ku skončeniu mimoriadnej služby. Vojenskému útvaru, v ktorom vojak mimoriadnej službu túto službu vykonáva, sa potom ukladá povinnosť viesť evidenciu vojakov mimoriadnej služby, ktorá pozostáva z osobného spisu vojaka mimoriadnej služby a osobnej karty vojaka mimoriadnej služby.

K § 62

Z doterajšej právnej úpravy sa preberajú okolnosti, na základe ktorých vojakovi mimoriadnej služby vzniká nárok na dovolenku v čase vojny alebo vojnového stavu, a na základe ktorých môže veliteľ vojenského útvaru udeliť vojakovi mimoriadnej služby v čase výnimočného stavu alebo núdzového stavu mimoriadnu dovolenku. Ďalej sa tiež upravuje, že ak si to plnenie úloh v období krízovej situácie vyžaduje, možno vojaka mimoriadnej služby z dovolenky odvolať. Vojakovi mimoriadnej služby pritom počas dovolenky a mimoriadnej dovolenky patrí plat a po skončení výkonu mimoriadnej služby náhrada za nevyčerpanú dovolenku.

K § 63

Z doterajšej právnej úpravy sa preberajú pravidlá upravujúce rozsah a spôsob poskytovania zdravotnej starostlivosti vojakovi mimoriadnej služby.

K § 64 a 65

Ustanovujú sa jednotlivé zložky tvoriace plat vojaka mimoriadnej služby. V porovnaní so v súčasnosti platnou právnou úpravou sa nanovo ustanovuje výška a spôsob výpočtu príplatku za výkon mimoriadnej služby, a to samostatne v čase výnimočného alebo núdzového stavu a samostatne v čase vojny alebo vojnového stavu. Ustanovujú sa tiež situácie, keď vojak mimoriadnej služby nemá nárok na príplatok mimoriadnej služby a kedy stráca nárok na plat.

K § 66 až 68

Ustanovujú sa pravidlá pre vykonávanie zrážok z platu vojaka mimoriadnej služby a určenie poradia zrážok. Ďalej sa tiež upravujú nároky vojaka mimoriadnej služby na poskytnutie platu vojaka mimoriadnej služby počas jeho zajatia a vyhlásenia za nezvestného.

K § 69

Ustanovujú sa pravidlá upravujúce spôsob vyplácania platu vojaka mimoriadnej služby, oprávnenie vojaka mimoriadnej služby splnomocniť inú osobu na prevzatie jeho platu, spôsob poukazovania platu alebo iných peňažných plnení vojakovi mimoriadnej služby v čase jeho zajatia alebo vyhlásenia za mŕtveho, ako aj pravidlá upravujúce prechod a zánik peňažných nárokov vojaka mimoriadnej služby, ktoré vyplývajú z výkonu mimoriadnej služby.

K § 70

Špecifikujú sa naturálne náležitosti, na ktoré má vojak mimoriadnej služby nárok počas výkonu mimoriadnej služby, pričom navrhovaná právna úprava vychádza zo v súčasnosti platnej právnej úpravy naturálnych náležitostí vojaka mimoriadnej služby.

K § 71 až 73

Z doterajšej právnej úpravy sa preberá úprava nároku vojaka mimoriadnej služby na vyplatenie jednorazového príspevku za výkon mimoriadnej služby a nárok pozostalého manžela na vyplatenie jednorazového príspevku pri úmrtí vojaka mimoriadnej služby alebo vyhlásení vojaka mimoriadnej služby za mŕtveho. Zároveň sa upravuje výška týchto peňažných nárokov, spôsob ich uplatnenia a spôsob ich prechodu na tretie osoby.

K § 74

Z doterajšej právnej úpravy sa preberá ustanovenie, podľa ktorého sa výdavky súvisiace s výkonom mimoriadnej služby sa uhrádzajú z prostriedkov štátneho rozpočtu podľa zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K § 75

Z doterajšej právnej úpravy sa preberá právna úprava, podľa ktorej vojakovi mimoriadnej služby možno za mimoriadne plnenie úloh pri výkone mimoriadnej služby udeliť odmenu vo forme peňažnej odmeny alebo vojenskej medaily alebo vojenského odznaku. Zároveň sa určuje výška peňažnej odmeny a možnosť udeliť vojenskú medailu alebo vojenský odznak aj in memoriam.

K § 76

Z doterajšej právnej úpravy sa preberajú pravidlá pre vyvodenie zodpovednosti vojaka mimoriadnej služby za škodu, ktorú spôsobil zavineným porušením povinnosti pri výkone mimoriadnej služby alebo v priamej súvislosti s týmto výkonom.

Zároveň sa tiež preberajú aj pravidlá pre vyvodzovanie zodpovednosti štátu za škodu, ktorá vznikla pri výkone mimoriadnej služby alebo v priamej súvislosti s týmto výkonom.

K § 77 až 78

Z doterajšej právnej úpravy sa preberajú skutkové podstaty priestupkov na úseku brannej povinnosti a ustanovujú sa skutkové podstaty priestupkov na úseku činnosti žandárskeho zboru, výška pokút, ktoré možno uložiť za ich spáchanie a právomoc správnych orgánov zodpovedných za ich objasňovanie a prejednávanie. Ustanovuje sa, že priestupky na úseku žandárskeho zboru objasňuje a prejednáva vrátane prejednania v blokovom konaní Vojenská polícia. Na základe uvedeného znenia bude zabezpečené, aby aj iný orgán Vojenskej polície než správny orgán Vojenskej polície mohol tieto priestupky objasňovať a prejednať v blokovom konaní, nakoľko nie príslušník Vojenskej polície bude v pozícii správneho orgánu.

Z platnej právnej úpravy sa tiež preberá skutková podstata správneho deliktu porušenia oznamovacej povinnosti zamestnávateľa v súvislosti s oslobodzovaním zamestnancov od výkonu mimoriadnej služby, ako aj úprava pokút, ktoré možno za jeho spáchanie uložiť a procesný postup okresného úradu v sídle kraja pri určovaní ich výšky a pri ich ukladaní.

K § 79

V súlade so Smernicou Rady 2000/43/ES, ktorá ustanovuje zásadu rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod a Smernicou Rady 2000/78/ES, ktorá ustanovuje všeobecný rámec rovnakého zaobchádzania v zamestnaní a zárobkovej činnosti, ktoré boli transponované do nášho právneho poriadku zákonom č. 365/2004 Z. z. o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), sa zaručujú rovnaké práva všetkým občanom, ktorým vznikne branná povinnosť.

K § 80

Z platnej právnej úpravy sa preberá rozsah údajov zaznamenaných na osobnej identifikačnej karte a dvoch kovových identifikačných štítkoch s kovovou retiazkou, ktoré veliteľ vojenského útvaru vydá vojakovi operačných záloh, vojakovi pohotovostných záloh a vojakovi mimoriadnej služby na účely preukazovania ich príslušnosti k ozbrojeným silám Slovenskej republiky. Ďalej sa tiež upravujú pravidlá manipulácie s osobnou identifikačnou kartou a kovovými identifikačnými štítkami, ako aj povinnosť vrátenia osobnej identifikačnej karty veliteľovi vojenského útvaru pri skončení pravidelného cvičenia, plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo mimoriadnej služby.

Vzor osobnej identifikačnej karty a kovových identifikačných štítkoch s kovovou retiazkou spolu s ďalšími podrobnosťami o manipulácii s nimi ustanoví služobný predpis, ktorý vydá minister obrany Slovenskej republiky.

K § 81

Ustanovujú sa spoločné ustanovenia, ktoré upravujú najmä subsidiárnu pôsobnosť všeobecného predpisu o správnom konaní na vybrané správne konania upravené návrhom zákon, situácie, v ktorých prezident Slovenskej republiky a okresný úrad v sídle kraja rozhodujú v správnom konaní výlučne v listinnej podobe, splnomocnenie okresného úradu v sídle kraja, Ministerstva obrany Slovenskej republiky, veliteľa vojenského útvaru a vojenského útvaru na spracovanie taxatívne vymedzených kategórií údajov, ako aj ďalšie práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb súvisiace so zaradením do jednotlivých zložiek Národných obranných síl, účasťou na pravidelnom cvičení, plnení úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky, výkonom mimoriadnej služby alebo výkonom vojenskej služby podľa všeobecne záväzných právnych predpisov platných pred 1. júlom 2025.

Zároveň sa v odseku 12 vytvárajú predpoklady na vykonanie bezpečnostnej previerky uchádzačov o zaradenie do jednotlivých zložiek Národných obranných síl zo strany Vojenského spravodajstva.

K § 82

Ustanovujú sa prechodné ustanovenia, ktoré budú s účinnosťou od 1. júla 2025 upravovať

- právne pomery občanov, ktorých služobný pomer profesionálneho vojaka vznikol pred nadobudnutím 1. júlom 2025 a ktorí spĺňajú podmienky na obligatórne zaradenie do operačných záloh,
- právne pomery založené dohodami o zaradení do aktívnych záloh uzatvorených pred 1. júlom 2025,
- právne pomery vojakov aktívnych záloh zaradených do aktívnych záloh pred 1. júlom 2025,
- spôsob vybavovania žiadostí o povolenie nosenia vojenskej rovnošaty podaných pred 1. júlom 2025,
- právny režim osobných identifikačných kariet a kovových identifikačných štítkov s kovovou retiazkou vydaných pred 1. júlom 2025,
- právne pomery vojakov v zálohe, ktorí do 1. júla 2025 neboli zaradení do aktívnych záloh.

Zároveň sa ustanovuje, že do nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného na základe § 8 ods. 3, 4 a § 80 ods. 8 návrhu zákona zostane v platnosti a účinnosti vyhláška Ministerstva obrany Slovenskej republiky č. 234/2023 Z. z. o posudzovaní

zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti na prijatie do dobrovoľnej vojenskej prípravy, na zaradenie do aktívnych záloh, o posudzovaní zdravotnej spôsobilosti na výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy a na výkon mimoriadnej služby alebo alternatívnej služby.

K § 83

Návrhom zákona sa preberá Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Ú. v. ES L 180, 19. 7. 2000; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 20/zv. 1).

K § 84

Ustanovuje sa, že sa zrušuje zákon č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Čl. II – zákon č. 300/2005 Z. z.

Spresňuje sa vymedzenie pojmu vojak v § 128 ods. 3 písm. a) na účely Trestného zákona. Vojakom na účely Trestného zákona je profesionálny vojak, príslušník Vojenskej polície a vojak v zálohe a vojak mimoriadnej služby v čase výcviku, pravidelného cvičenia, povolania na plnenie úloh ozbrojených síl alebo v čase nariadenia výkonu mimoriadnej služby. Vojakom na účely Trestného zákona nie je vojak v zálohe alebo vojak mimoriadnej služby, ktorý je súčasne príslušníkom Policajného zboru, príslušníkom Zboru väzenskej a justičnej stráže alebo príslušníkom finančnej správy.

Čl. III – zákon č. 301/2005 Z. z.

Spresňuje sa príslušnosť Úradu inšpekčnej služby a Vojenskej polície v súvislosti s prípadným trestným konaním vedeným voči príslušníkovi Policajného zboru, príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže alebo príslušníkovi finančnej správy, ktorí sú súčasne vojakmi v zálohe, v čase výcviku, pravidelného cvičenia, povolania na plnenie úloh ozbrojených síl alebo v čase nariadenia výkonu mimoriadnej služby.

Čl. IV – zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.

V súvislosti s úpravou nových skutkových podstát priestupkov na úseku činnosti žandárskeho zboru v čl. I sa navrhuje novelizovať ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Navrhuje sa priznanie príslušnosti žandárov na prejednanie priestupkov súvisiacich s plnením úloh v prospech Policajného zboru v blokovanom konaní, čím sa zabezpečí efektívny výkon činnosti žandárskeho zboru za dodržania princípu rýchlosti a hospodárnosti konania.

Čl. V – zákon č. 124/1992 Zb.

V súvislosti s úpravou činnosti žandárskeho zboru v čl. I sa navrhuje zmena a doplnenie ustanovení zákona č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii v znení neskorších predpisov, prostredníctvom ktorých sa komplexne upraví pôsobnosť a úlohy Vojenskej polície vo veciach činnosti žandárskeho zboru a prejedávania priestupkov na úseku činnosti žandárskeho zboru.

Čl. VI - zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z.

K bodu 1

Ustanovuje sa, že ak policajt bude v postavení žandára nebude musieť vykonávať zákrok podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. a preukázať svoju príslušnosť k Policajnému zboru.

K bodu 2

Návrhom zákona sa transponuje smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2123 z 4. októbra 2023, ktorou sa mení rozhodnutie Rady 2005/671/SVV, pokiaľ ide o jeho zosúladenie s pravidlami Únie o ochrane osobných údajov (Ú. v. EÚ L, 11. 10. 2023). Lehota na jej prebratie je stanovená do 1. novembra 2025. V uvedenej súvislosti sa do zoznamu preberaných právne záväzných aktov Európskej únie uvedených v prílohe č. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore dopĺňa citácia smernice.

Čl. VII – zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.

V súvislosti s vytvorením Národných obranných síl sa navrhuje novelizácia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, ktorá ustanoví výnimku z povinnosti zúčastniť sa na plnení úloh civilnej ochrany osobnými úkonmi pre vojakov v zálohe počas plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu, keďže rovnakú výnimku dnes požívajú napríklad aj profesionálni vojaci a príslušníci ozbrojených bezpečnostných zborov.

Čl. VIII – zákon č. 73/1998 Z. z.

V súvislosti s umožnením vstupu príslušníkov Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Národného bezpečnostného úradu do pohotovostných záloh a žandárskeho zboru, ako aj v súvislosti s poskytnutím motivačného príspevku vojakom pohotovostných záloh a finančného príspevku žandárom, sa navrhuje novelizácia zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, na základe ktorej sa činnosti vykonávané príslušníkom Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Národného bezpečnostného úradu pri plnení úloh žandárskeho zboru, príprave pohotovostných záloh a plnení úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky nebudú považovať za inú zárobkovú činnosť, ktorej výkon majú tieto osoby zakázaný.

Čl. IX – zákon č. 4/2001 Z. z.

Navrhuje sa vykonanie legislatívno-technických úprav ustanovení zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov v súvislosti s nahradením aktívnych záloh ozbrojených síl Slovenskej republiky jednotlivými druhmi záloh Národných obranných síl.

Čl. X – zákon č. 129/2000 Z. z.

V súvislosti s vytvorením Národných obranných síl sa navrhuje novelizácia zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov, ktorá ustanoví výnimku z povinnosti poskytnúť osobnú pomoc a vecné plnenie pre vojakov v zálohe

počas plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu, keďže rovnakú výnimku dnes požívajú napríklad aj profesionálni vojaci a príslušníci ozbrojených bezpečnostných zborov.

Čl. XI – zákon č. 319/2002 Z. z.

Navrhuje sa vykonanie legislatívno-technických úprav ustanovení zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v súvislosti s nahradením aktívnych záloh ozbrojených síl Slovenskej republiky jednotlivými druhmi záloh Národných obranných síl.

Čl. XII – zákon č. 321/2002 Z. z.

Navrhuje sa novelizácia zákona č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, na základe ktorej sa Národné obranné sily budú považovať za súčasť ozbrojených síl Slovenskej republiky, s cieľom ich podriadenia riadiacej právomoci Ministerstva obrany Slovenskej republiky a veliteľskej právomoci náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky. Zároveň sa navrhujú legislatívno-technické úpravy s cieľom odstrániť ustanovenia, ktoré sa od 1. júla 2025 stanú obsolentnými.

Čl. XIII – zákon č. 328/2002 Z. z.

Navrhuje sa novelizácia zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s cieľom umožniť vojakom operačných záloh a vojakom pohotovostných záloh prístup k rekreačnej starostlivosti poskytovanej v zariadeniach v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti rezortu obrany ako mimoriadnu formu odmeny v prípade, ak v tom istom kalendárnom roku absolvovali pravidelné cvičenie a zároveň plnili úlohy ozbrojených síl Slovenskej republiky v ustanovenom rozsahu.

Čl. XIV – zákon č. 190/2003 Z. z.

Navrhuje sa novelizácia zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s cieľom umožniť získanie písomného potvrdenia nadriadeného s personálnou právomocou, ktorým sa osvedčuje bezúhonnosť a spoľahlivosť žiadateľa a jeho zdravotná spôsobilosť používať strelnú zbraň, ako aj umožniť započítanie streleckého výcviku vykonaného v rámci pravidelného cvičenia operačných záloh a pohotovostných záloh namiesto teoretickej časti a praktickej časti skúšky odbornej spôsobilosti občanom zaradeným do operačných záloh a pohotovostných záloh, ktorí vykonali strelecký výcvik v rámci pravidelného cvičenia operačných záloh a pohotovostných záloh.

Žiadateľ, ktorý bude v čase podania žiadosti vojakom operačných záloh alebo vojakom pohotovostných záloh Národných obranných síl, bude aj naďalej povinný preukázať svoju psychickú spôsobilosť držať alebo nosiť zbraň a strelivo psychologickým posudkom o psychickej spôsobilosti, ktorý mu vydá na základe výsledku psychologického vyšetrenia klinický psychológ v súlade s § 20 ods. 3 zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Čl. XV – zákon č. 461/2003 Z. z.

Navrhuje sa vykonanie legislatívno-technických úprav ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov v súvislosti s nahradením aktívnych záloh ozbrojených síl Slovenskej republiky jednotlivými druhmi záloh Národných obranných síl.

Čl. XVI – zákon č. 595/2003 Z. z.

Navrhuje sa novelizácia zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, na základe ktorej bude motivačný príspevok poskytovaný v súvislosti so zaradením občana do operačných záloh, pohotovostných záloh a branných záloh, a finančný príspevok poskytovaný v súvislosti s plnením úloh žandárskeho zboru oslobodený od dane z príjmov. Uvedené zmeny a doplnenia sa navrhujú s cieľom vytvoriť podmienky pre rast záujmu občanov o vstup do jednotlivých druhov záloh Národných obranných síl a o výkon činnosti žandárskeho zboru. Predpokladá sa, že úbytok v príjmoch z vybranej dane z príjmov bude čiastočne kompenzovaný výberom nepriamych daní plynúcich zo zvýšenej spotreby, hradenej z finančných prostriedkov poskytnutých občanom zaradeným do operačných záloh, pohotovostných záloh a branných záloh vo forme motivačného príspevku a občanom vykonávajúcim činnosť žandárskeho zboru vo forme finančného príspevku.

Čl. XVII – zákon č. 601/2003 Z. z.

Navrhuje sa novelizácia zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe ktorej sa motivačný príspevok poskytovaný v súvislosti so zaradením občana do operačných záloh, pohotovostných záloh a branných záloh, a finančný príspevok poskytovaný v súvislosti s plnením úloh žandárskeho zboru nebudú považovať za príjem na účely určenia súm životného minima.

Čl. XVIII - zákon č. 5/2004 Z. z.

Navrhuje sa vykonanie legislatívno-technických úprav ustanovení zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v súvislosti s nahradením aktívnych záloh ozbrojených síl Slovenskej republiky jednotlivými druhmi záloh Národných obranných síl a s cieľom zamedziť vzniku situácií, pri ktorých by uchádzači o zamestnanie, ktorí sú zároveň zaradení v operačných zálohách, pohotovostných zálohách a branných zálohách a vykonávajú pravidelné cvičenie, výcvik branných záloh alebo plnia úlohy ozbrojených síl Slovenskej republiky počas doby svojho zaradenia, boli vyradení z evidencie nezamestnaných v dôsledku svojho zaradenia a vykonávania činností z neho plynúcich.

Čl. XIX – zákon č. 365/2004 Z. z.

Navrhuje sa vykonanie legislatívno-technických úprav ustanovení zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov v súvislosti s nahradením aktívnych záloh ozbrojených síl Slovenskej republiky jednotlivými druhmi záloh Národných obranných síl.

Cieľom návrhu zákona ako celku je podstatné navýšenie počtu bojjaschopných vojakov

v zálohe z dôvodu zabezpečenia plnenia záväzkov vyplývajúcich z členstva Slovenskej republiky v NATO (štruktúra, počet a úroveň vycvičenosti vojakov v zálohe použiteľných pri reakcii na krízové situácie doma i v zahraničí), a v danej súvislosti zabezpečenia funkčnosti systému opatrení na navyšovanie kapacít ozbrojených síl Slovenskej republiky, ktoré sa majú použiť na plnenie úloh ozbrojených síl v období krízovej situácie.

Diskriminácia z dôvodu zdravotného postihnutia alebo veku je v prípade tvorby Národných obranných síl opodstatnená tým, že vojak v zálohe, nech už patrí do akejkoľvek kategórie záloh v rámci Národných obranných síl, bude v prípade jeho povolania na výkon mimoriadnej služby v období krízovej situácie musieť plniť čo do rozsahu a obsahu rovnaké úlohy, aké bude plniť aj profesionálny vojak, ktorému bude v období krízovej situácie nariadený výkon mimoriadnej služby. Nie je preto žiaduce, aby sa o zaradenie do týchto štruktúr uchádzali osoby, ktoré nevyhovujú kritériám zdravotnej spôsobilosti, ktoré sa okrem iného odvíjajú aj od veku uchádzača.

Tvorba súčasných aktívnych záloh ozbrojených síl Slovenskej republiky, ako aj zamýšľaných operačných záloh, pohotovostných záloh a branných záloh Národných obranných síl, je postavená na princípe dobrovoľnosti, ktorá v sebe zahŕňa akceptáciu striktných podmienok výberu budúcich vojakov v zálohe zo strany uchádzačov o zaradenie do týchto štruktúr. Alternatívou k dosiahnutiu cieľa podstatného navýšenia počtu bojaschopných záloh ozbrojených síl Slovenskej republiky by bolo iba zavedenie povinnej prezenčnej vojenskej služby, ktorá by garantovala stabilný prírastok kapacít ozbrojených síl Slovenskej republiky. Takéto opatrenie by však znamenalo oveľa radikálnejší zásah do základných práv a slobôd občanov Slovenskej republiky, pričom nulový variant v podobe ponechania platnej právnej úpravy by nijako neprispel k napĺňaniu záväzkov, ktoré Slovenskej republike vyplývajú z jej členstva v NATO.

Čl. XX– zákon č. 576/2004 Z. z.

Navrhuje sa vykonanie legislatívno-technických úprav ustanovení zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravujúcich poskytovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie v súvislosti s nahradením aktívnych záloh ozbrojených síl Slovenskej republiky jednotlivými druhmi záloh Národných obranných síl.

Čl. XXI – zákon č. 93/2005 Z. z.

Navrhuje sa vykonanie legislatívno-technických úprav ustanovení zákona č. 93/2005 Z. z. o autoškolách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v súvislosti s nahradením aktívnych záloh ozbrojených síl Slovenskej republiky jednotlivými druhmi záloh Národných obranných síl a s cieľom umožniť vojakom v zálohe zaradeným do operačných záloh a pohotovostných záloh absolvovať kurz v autoškole Ministerstva obrany Slovenskej republiky. To neplatí pre vojaka v zálohe zaradeného do pohotovostných záloh, ktorý je v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby alebo Národného bezpečnostného úradu alebo ozbrojeného príslušníka finančnej správy.

Čl. XXII – zákon č. 569/2005 Z. z.

V súvislosti s vytvorením Národných obranných síl a na základe poznatkov z doterajšej

aplikačnej praxe sa ustanovujú situácie, pri ktorých okresný úrad v sídle kraja ako prvostupňový správny orgán nebude prihliadať na podané vyhlásenia o odopretí výkonu mimoriadnej služby, rozširuje sa obsah údajov spracovávaných okresným úradom v sídle kraja pri vedení dokumentácie evidovaných občanov a upravujú sa podmienky, po splnení ktorých okresný úrad v sídle kraja zaradí občana do evidencie občanov povinných vykonať alternatívnu službu.

Na základe poznatkov z aplikačnej praxe sa v porovnaní s doteraz platnou právnou úpravou vylučuje možnosť podania opravných prostriedkov voči rozhodnutiam o zaradení občana do dokumentácie evidovaných občanov.

Ustanovujú sa prechodné ustanovenia vo vzťahu k správnym konaniam o vyhláseniach o odopretí výkonu mimoriadnej služby, ktoré neboli ukončené pred 1. júlom 2025 a záznamom o zaradení a dobe trvania zaradenia do aktívnych záloh, vykonaných pravidelných cvičeniach a o plnení úloh ozbrojených síl z doby pred 1. júlom 2025. Zároveň sa ustanovuje vzor povolávacieho rozkazu na výkon alternatívnej služby v podobe súladnej s platným znením zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Navrhujú sa tiež legislatívno-technické úpravy súvisiace so zmenami vyvolanými novou právnou úpravou obsiahnutou v čl. I.

Čl. XXIII – zákon č. 124/2006 Z. z.

Navrhuje sa vykonanie legislatívno-technických úprav ustanovení zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v súvislosti s nahradením aktívnych záloh ozbrojených síl Slovenskej republiky jednotlivými druhmi záloh Národných obranných síl.

Čl. XXIV – zákon č. 447/2008 Z. z.

Navrhuje sa vykonanie legislatívno-technických úprav ustanovení zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v súvislosti s nahradením aktívnych záloh ozbrojených síl Slovenskej republiky jednotlivými druhmi záloh Národných obranných síl a s cieľom zamedziť situácii, keď by občan zaradený v operačných zálohách, pohotovostných zálohách alebo branných zálohách v dôsledku vyplatenia motivačného príspevku alebo občan plniaci úlohy žandárskeho zboru v dôsledku vyplatenia finančného príspevku stratil nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Čl. XXV – zákon č. 8/2009 Z. z.

V súvislosti s úpravou úloh a činnosti žandárskeho zboru v čl. I sa navrhuje novelizácia zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení, na základe ktorej sa vytvoria podmienky na adekvátne plnenie úlohy žandárskeho zboru pri dohliadaní na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a pri jej riadení.

Čl. XXVI – zákon č. 404/2011 Z. z.

V súvislosti s úpravou úloh a činnosti žandárskeho zboru v čl. I sa navrhuje doplniť povinnosti štátneho príslušníka tretej krajiny, a to preukázať na požiadanie žandára pri plnení úloh žandárskeho zboru totožnosť a oprávnenosť pobytu predložením platného cestovného dokladu a dokladu o pobyte alebo identifikačného preukazu.

Čl. XXVII – zákon č. 417/2013 Z. z.

Navrhuje sa, aby sa čas, počas ktorého sa člen domácnosti zúčastní prípravy branných záloh považoval za čas, v ktorom tento člen domácnosti vykonal činnosť v právnom vzťahu, ktorý zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti, alebo dobrovoľnícku činnosť alebo sa zúčastnil menších obecných služieb alebo prác na predchádzanie mimoriadnej situácie. Uvedené sa navrhuje z dôvodu, že počas účasti na príprave branných záloh nemožno z objektívnych dôvodov požadovať od člena domácnosti, aby sa zúčastnil menších obecných služieb alebo prác na predchádzanie mimoriadnej situácie. V opačnom prípade by bola takejto domácnosti znížená dávka pomoci v hmotnej núdzi.

Čl. XXVIII – zákon č. 281/2015 Z. z.

V súvislosti s úpravou úloh a činnosti žandárskeho zboru a vytvorením Národných obranných síl v čl. I sa navrhuje primerane novelizovať príslušné ustanovenia zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s cieľom umožniť plnenie úloh žandárskeho zboru a Národných obranných síl.

Čl. XXIX – zákon č. 35/2019 Z. z.

K bodu 1

Ustanovuje sa výnimka zo zákazu inej zárobkovej činnosti príslušníka finančnej správy.

K bodom 2 a 3

V nadväznosti na čl. I je potrebné rozšíriť vymedzenie prekážky v štátnej službe príslušníka finančnej správy z dôvodov všeobecného záujmu tak, aby takémuto príslušníkovi finančnej správy mohlo byť poskytnuté služobné voľno aj v súvislosti s plnením úloh vojaka v zálohe.

Čl. XXX

Účinnosť návrhu zákona sa ustanovuje na 1. júla 2025

K prílohe č. 1

Ustanovuje sa vzor preukazu žandára.

K prílohe č. 2

Ustanovuje sa vzor povolávacieho rozkazu na odvod.

K prílohe č. 3

Ustanovuje sa vzor povolávacieho rozkazu na výkon mimoriadnej služby.

K prílohe č. 4

Ustanovuje sa zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie.